

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

Prostornim uređenjem osigurava se racionalno i svrsishodno gospodarenje, zaštita i upravljanje prostorom Grada, kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom. Prostornim planom uređenja Grada definiraju se ciljevi prostornog uređenja kroz značaj i posebnosti prostora, mogućnosti i ograničenja razvoja prostorno-gospodarske strukture Grada i njegovih dijelova, te utvrđuje koncepcija budućeg prostornog uređenja.

Opći prostorno-razvojni ciljevi su jačanje prostorno razvojne strukture, povećanje vrijednosti prostora i okoliša, te integracija u evropske razvojne sustave. Gospodarsko-razvojni okvir određen je težnjom da se unaprijedi učinkovitost gospodarstva prilagođenog tržišnim uvjetima.

Posebni ciljevi prostornog razvoja su povećati kvalitetu življenja i uravnotežiti razvoj svih područja, razvoj prilagoditi značajkama prostora, racionalno koristiti i zaštititi nacionalna dobra, uvažavati obilježja i osobitosti područja u planiranju razvoja, osigurati učinkovitost sustava prostornog uređenja, razvijati infrastrukturne sustave.

Cilj je ovog plana prostorno usklađivanje svih aktivnosti i procesa, te održavanje i razvijanje povoljnih uvjeta za život i rad ljudi na prostoru Grada, raspored i razvoj naselja, prometa i djelatnosti, uz usvajanje svih specifičnosti (fizičkih, bioloških, demografskih, ekoloških, socioloških itd.) razvoja koji su značajni za čovjeka i zajednicu.

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

2.1.1. Razvoj grada i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Razvoj grada i naselja

Razvoj grada i naselja usmjeren je na podizanje ukupne razine kvalitete života kroz unaprjeđenje slijedećih segmenata razvoja:

- Odrediti novi sustav središnjih naselja/razvojnih žarišta koji će biti sukladan teritorijalnom ustrojstvu županije, uspostaviti takav sustav središnjih naselja koji će omogućiti policentričan razvoj (razvitak manjih urbanih i razvojnih središta u žarišta razvoja).
- Odrediti optimalni stupanj urbanizacije (urbane i razvojne transformacije naselja i prostora) primjeren društvenoj i gospodarskoj razvijenosti.
- U razvoju naselja osobitu pažnju usmjeriti na njihovu funkcionalnu strukturu.
- Uravnotežiti razvoj središnjih funkcija s ciljem zadovoljavanja raznolikih potreba stanovništva i poboljšanja svakodnevne kvalitete življenja.
- Osobitu pozornost usmjeriti na funkcionalnu strukturu Rovinja (postići skladnu polifunkcionalnu strukturu).
- Utvrditi kriterije i mjere za utvrđivanje građevinskih područja svih tipova i veličina naselja sukladno potrebama smještaja stanovništva i gospodarskih djelatnosti u njima (racionalizirati građevinska područja i ograničiti izgradnju naročito u obalnom području, gradovima, uz prometne koridore i zaštićene cjeline, a poticati u slabo nastanjenim i nerazvijenim područjima).
- Obnoviti i/ili uređivati povijesna središta gradova i ostalih naselja, kao jedinih mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta s funkcijama usluga, kulture, kvartalnih djelatnosti i stanovanja.
- Osigurati čuvanje i obnovu postojećeg stambenog fonda, posebno u vrijednim povijesnim jezgrama i naslijeđenim planski izgrađenim gradovima i naseljima.

Prometna infrastruktura i komunalna infrastruktura

Razvoj prometne i komunalne infrastrukture na županijskoj razini ogleda se s jedne strane na povezivanje na državnu infrastrukturu a s druge na podizanje i ujednačavanje kvalitete prometne i komunalne infrastrukture na utvrđenu županijsku razinu i to kroz:

- poboljšanje postojeće mreže, osobito na kritičnim dionicama, rekonstrukcija i reorganizacija prometa prema sadašnjem rangu prometnica kao prelazno razdoblje do puštanja u promet planiranih autocesta i polu-autocesta (obilaznice, treća traka i drugo),
- izgradnja započetih i novih dionica autocesta i brzih cesta,
- uvođenje novih tehnologija / tehnika kombiniranog odnosno gdje je moguće i integriranog prometa,
- strogo poštivanje zakonske regulative (u cilju sprečavanja proširenja građevinskog područja uzduž

- državnih i županijskih cesta, čime dolazi do sniženja kategorije ceste),
- završetak obilaznica oko većih mjesta,
  - određenje novih koridora dalekovoda (dvostruki 400 kV i 110 kV) i alternativnih magistralnih TK kablova (I. i II. razine komunikacija),
  - izgradnju sustava i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
  - sustava za zbrinjavanje otpada

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Racionalnim korištenjem prirodnih izvora na razini županije osiguravaju se uvjeti za njihovo trajno, a ne jednokratno korištenje tako da se:

- Spriječi umanjivanje vrijednosti prirodnih izvora, vode, zraka, tla i šuma.
- Prirodni izvori očuvaju na razini kakvoće koja nije štetna za čovjeka, biljni i životinjski svijet.
- Očuva produktivnost tla, koristiti ga razumno, a nepovoljne učinke na tlo izbjegavati u najvećoj mogućoj mjeri.
- Izbjegava svaki zahvat koji ima štetan učinak na biološku raznolikost, te očuva prirodni genetski sklad i sklad prirodnih zajednica, živih organizama i neživih tvari.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova prirode

Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova prirode provoditi kroz:

- Očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i ekološke stabilnost.
- Očuvanje kakvoće žive i nežive prirode, uz njeno racionalno korištenje.
- Očuvanje i obnavljanje kulturne i estetske vrijednosti krajolika.
- Unaprjeđenje stanja okoliša i osiguranje boljih uvjeta života.
- Saniranje postojećih odlagališta otpada.
- Saniranje, rekonstrukciju i izgradnju sustava za odvodnju otpadnih voda, uključujući i uređaje za pročišćavanje otpadnih voda.

2.2. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja

Opći ciljevi prostornog razvoja na razini Grada odnose se na optimalno korištenje prostora uz puno vrednovanje svih dijelova prostora. Ovo se prvenstveno odnosi na zaštitu najvrjednijih dijelova prostora, a to su zaštićeni dijelovi prirodne i kulturne baštine te na zaštitu obalnog područja na kopnenom dijelu i zaštitu mora kao temeljnih resursa za razvoj i unaprjeđenje turističkog gospodarstva.

Promjena odnosa prema prirodnim resursima koja treba rezultirati racionalnim korištenjem obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa neophodnih za razvoj sadašnjih i budućih generacija. Izgradnju na obalnoj crti treba racionalizirati i svesti na prihvatljivu razinu. To znači da izgradnju načelno treba zadržati u postojećim već utvrđenim građevinskim područjima uz eventualno nužno povećanje usmjereno u dubinu prostora.

Za optimalni razvoj prometnog, vodoprivrednog i energetskog sustava u skladu s potrebama gospodarstva i stanovništva, a prema materijalnim mogućnostima Grada osiguranje prostornih uvjeta potrebno je ostvariti planiranjem potrebnih koridora za smještaj ovih sustava i njihovo povezivanje na županijske i državne sustave.

Jedan od važnih segmenata predstavlja i zaštita i oplemenjivanje okoliša uz očuvanje prirodne i ekološke ravnoteže.

2.2.1. Demografski razvoj

Ciljevi demografskog razvoja

Da bi se demografski razvoj, a time isto tako prostorni razvoj i uređenje područja Grada Rovinja, usmjerio u pravcu racionalnog i funkcionalnog gospodarenja prostorom te da se uspostavi ekološka i razvojna ravnoteža u prostoru utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- kvalitetno integrirati demografsku razvojnu sastavnicu u kontekst politike budućeg cjelokupnog prostornog i društveno - gospodarskog razvitka ovog Grada,
- mjerama na razini zapošljavanja i socijalne skrbi stalno popravljati demografske tendencije u razmještanju, gustoći, naseljenosti, kretanju broja stanovnika, prirodnom kretanju, migracijama, te strukturi i ostalih obilježja stanovništva i domaćinstava na cijelom gradskom području, odnosno nastojati uravnoteženo demografski razvijati oba njegova samostalna naselja, ali i njih prema naseljima u okolici,
- planski razmještanje i organizirano usmjeravati doseljavanje stanovništva, kako bi se naseljavanje uskladilo s razmještanjem gospodarskih i društvenih sadržaja i mogućim otvaranjem novih radnih mjesta u radnim središtima u ovom području,
- otvaranjem novih radnih mjesta u svim komparativnim gospodarskim i društvenim djelatnostima (poljodjelstvo, industrija, turizam, malo poduzetništvo, kultura, usluge i drugo) težiti uspostaviti ravnomjerniji razvitak svih dijelova teritorija Grada i razvijati policentrični sustav između glavnog nad lokalnog i međuopćinskog središta te važnijih i manjih lokalnih središta u Gradu Rovinju i njegovoj okolici,
- nastojati demografski obnavljati, te i dalje stvarno poboljšavati standard i kvalitetu življenja stanovništva gradskog središta te jače ili slabije urbaniziranih naselja u Gradu i okolici, gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti, što je važnije nego stimulirati brz i snažan porast broja stanovnika na ovom području,
- kao i u drugim hrvatskim krajevima, potrebno je sprovesti korjenitu preobrazbu društva, izvršiti kvalitetne strukturne promjene, kako bi se i ovaj kraj mogao kvalitetno integrirati u šire istarske, jadranske i hrvatske sustave.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Prilikom odabira prostorno-razvojne strukture potrebno je prostor Grada adekvatno i smišljeno uklapati i povezivati s ostalim dijelovima Istre, ali i širim prostornim cjelinama.

Treba ravnomjerno i usklađeno razvijati čitav teritorij Grada Rovinja razvijati i unapređivati urbanizirano područje Rovinja kao i prigradsko naselje Rovinjsko Selo, kako bi se smanjile postojeće razlike i zaustavila negativna kretanja i osigurao približno isti standard života stanovništva.

Primarno u uređenju ovog područja je usklađivanje želja i potreba s mogućnostima koje pruža prostor i gospodarska snaga.

Potrebno je iskoristiti brojne komparativne vrijednosti i prednosti prostora područja Grada i njegovih dijelova, te pojedinih gospodarskih djelatnosti, koje imaju uvjete razvijati se na ovom prostoru te predložiti rješenja kako svladati ograničenja koja se javljaju u razvitku, polazeći od vrijednosti geografskog položaja, prirodnih osobina i uvjeta razvitka.

U tom smislu poželjno je i pripremiti prijedlog novih i daljnjih istraživanja na prostoru Grada Rovinja radi njegovog boljeg upoznavanja i bržeg ostvarivanja postavljenih ciljeva razvitka.

U odabiru prostorno-razvojne strukture, obzirom na prirodne resurse područja, te naslijeđeno stanje u prostoru, ključnu ulogu s gledišta korištenja prostora imaju poljoprivreda, turizam i industrija.

Razvitak Grada Rovinja treba temeljiti prvenstveno na korištenju prirodnih i stvorenih datosti uz racionalno korištenje prirodnih izvora, očuvanje ekološke stabilnosti i prirodnih vrijednosti. To znači da u budućnosti razvoj gospodarstva treba temeljiti na snažnijem razvoju turizma, razvoju poljoprivrede ali i na razvoju različitih industrijskih grana proizvodnje suvremeno strukturiranih, prostorno preraspoređenih i ekološki prihvatljivih izuzimajući zaštićene cjeline na kojima ne vrijede opći kriteriji lociranja nego se primjenjuju posebni uvjeti korištenja i zaštite prostora.

Prioritet razvoja je zadržati sve poljoprivredne površine bez mogućnosti njihove prenamjene uz preporuku uključivanja poljoprivredne proizvodnje u budući razvoj turističkog gospodarstva kroz koji bi trebalo osigurati plasman poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na ovom području.

Za razvoj turističkog gospodarstva potrebno je redefinirati postojeće prostore za smještaj turističkih kapaciteta te definirati uvjete za rekonstrukciju postojećih kapaciteta na tim prostorima.

Poljodjelstvo

Potrebno je proučiti i predložiti potrebne mjere i zahvate koji će omogućiti i osigurati poboljšanje uvjeta zaštite i racionalnijeg korištenja poljodjelskog zemljišta, osobito na najboljim kategorijama tala, te osigurati bolje rezultate u poljodjelstvu i pored nastavljanja procesa deagrarizacije.

- Obzirom da prirodni resursi (poglavito veličinom, te strukturom i kvalitetom) nisu dostatni za intenzivniji razvitak velikih subjekata, njihov se razvitak temelji na malim gospodarstvima i što boljem korištenju specifičnosti prostora
- Osnovni cilj politike u poljodjelstvu je razvijanje suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva, te ostvarivanje poljodjelskih proizvoda na način da se u najvećoj mjeri zaštite prirodni potencijali prostora.
- Obzirom da bi poljodjelstvo trebalo biti jedna od pratećih gospodarskih grana Grada, te zbog rastuće potražnje za zemljištem valja štiti vrijedna obradiva zemljišta od moguće nekontrolirane izgradnje i širenja građevinskog područja. Stoga treba u najvećoj mogućoj mjeri čuvati i koristiti zemljišta za poljodjelsku svrhu, a trenutačno neobrađene i zapuštene poljodjelske površine privesti njihovoj svrsi.
- Poticati i provoditi komasaciju i melioraciju poljoprivrednog zemljišta.
- Obzirom na mogućnosti prirodne osnove (more, vode) područja potrebno je dalje razvijati i intenzivirati morsko ribarstvo i marikulturu. Stanje marikulture daleko je ispod proizvodnih mogućnosti djelatnosti.
- Poticati razvitak prerađivačkih kapaciteta.

Šumarstvo

Obzirom na manji udio šumskih površina u površini Grada Rovinja, te njihovog smanjenja, zapuštanja i opasnosti od požara, od posebnog je interesa zaštita šuma, te održavanje njihove višenamjenske funkcije. Na području Grada valja u najvećoj mjeri koristiti ekološku i socijalnu funkciju šuma, a sve uništene šumske površine valja obnoviti pošumljavanjem.

Industrija

Mogućnosti razvitka industrije treba ocijeniti s obzirom na raspoloživo zemljište, njegovu veličinu i kvalitetu, mogućnosti prometnog povezivanja, odnos prema prirodnim i energetskim izvorima, te prema potrošačkim središtima i izvorima radne snage, odnos prema drugim korisnicima prostora, obavezu osiguranja zaštite i unapređivanja čovjekove okoline itd.

- Prednost trebaju imati one industrije koje koriste komparativne prednosti prostora: položaj, prirodne resurse (sirovine), sposobne radnike, tržište, kapital, tradiciju, znanje i drugo, sve vezano na ukupnu prepoznatljivu fizionomiju područja.
- Prostorni razmještaj proizvodnih kapaciteta temeljiti na uspostavljanju mreže manjih i raznolikih proizvodnih jedinica u sklopu zona mješovitih namjena (pretežito poslovnih) U Rovinju i Rovinjskom Selu
- Izmjestiti proizvodne pogone iz uže urbane jezgre Rovinja u predviđene veće gospodarske zone (Kanfanar; Žminj), te ih prenamijeniti u sadržaje primjerenije urbanom okruženju.

Rudarstvo

Rudarenje je sastavni dio korištenja prostora s velikim utjecajem na prostor i okoliš. Nužno je s prostornog aspekta voditi računa o rješenju konflikta osobito sa zaštitom prirode i zaštitom okoliša, prije svega zaštitom voda.

Obzirom na značajnu graditeljsku aktivnost u neposrednoj blizini javlja se povećana potreba za otvaranjem eksploatacijskih polja građevinskog kamena. Kako se ove eksploatacije pojavljuju upravo na dijelu koje je osjetljivo obzirom na krajobrazne karakteristike, nužno je posebnim mjerama spriječiti nekontroliranu daljnju eksploataciju odnosno pristupiti za to potrebnim istraživanjima, a postojeća polja sanirati.

Turizam i ugostiteljstvo

Turizam i ugostiteljstvo su prema svim opredjeljenjima dominantne gospodarske djelatnosti u Gradu Rovinju. Ovim Planom potrebno je odrediti površine unutar naselja i prostore izvan naselja koji su namijenjeni za te gospodarske djelatnosti te maksimalni broj smještajnih kapaciteta po pojedinim zonama i područjima. Raspored turističkih kapaciteta, vrsta i broj tih kapaciteta određeni su slijedeći slijedeće strategijski usvojene ciljeve:

- izgradnju novih kapaciteta u turizmu usmjeriti u većem dijelu na izgradnju kvalitetnih dopuna postojeće turističke ponude
- prilikom investiranja u postojeće ili nove objekte stimulirati izgradnju viših i visokih kategorija
- dati prednost poboljšanju unutarnje i vanjske infrastrukture i zaštiti okoliša,

- osigurati prostore za nove i atraktivne sadržaje, kao npr. golf igrališta, reprezentativni turističko-rekreacijski sadržaj za visoki turizam, (ronjenje, jedrenje, rafting, jahanje) i sl.
- ostvarivati veću kvalitetu usluga sa znatno bogatijom ponudom raznih kulturnih, rekreacijskih, izletničkih i drugih sadržaja.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

Razvoj naselja

Područje Grada Rovinja je prostor relativno guste naseljenosti unutar dva samostalna naselja u zapadnom dijelu Istre. Ona služe za smještaj i razvitak središnjih uslužnih funkcija (društvenih i gospodarskih uslužnih djelatnosti) i drugih nositelja cjelokupnog gospodarskog razvitka ovog područja, ali i kao svojevrsni magnet za privlačenje novih stanovnika i osiguranje zadovoljavajuće kvalitete života postojećem i novodoseljenom stanovništvu. Da bi se to moglo ostvariti potrebna je izuzetno kvalitetna povezanost s neposrednom okolicom, s drugim dijelovima Istarske županije te integracija u hrvatski nacionalni prostor.

Prostorno - planskom dokumentacijom općenito razlikuju se tipovi naselja: gradska, prijelazna urbanizirana i seoska, s time da se u analizama naselja težište stavlja na gradska naselja, proces urbanizacije i na radna središta.

Gradovi kao čvorišne točke prostora sa svojom funkcijom upravljaju i djeluju na svoje sociogospodarske gravitacijske okolice. To su najvažnija i najveća radna središta u prostoru.

Prijelazna jače ili slabije urbanizirana naselja su ona koja su doživjela određeni stupanj sociogospodarske i druge preobrazbe, te postepeno poprimaju gradska obilježja. Razvijaju se najčešće u prigradskim, međugradskim i samostalnim urbaniziranim područjima. Neka od njih postaju lokalna radna središta veoma važna u zapošljavanju lokalnog radno aktivnog stanovništva.

Seoska – ruralna naselja, ali i neki njihovi dijelovi i oblici stanovanja i načina života, kao što se mali zaselci, stancije i drugi, nisu doživjela veću preobrazbu, ali realno je očekivati da će i u njima doći do određene preobrazbe i to u pravcu njihove urbanizacije, gdje neki od njih mogu preuzeti odgovarajuće sadržaje i namjene u funkciji unapređenja razvitka turizma ili jačanja agrarnog karaktera uz adekvatnu modernizaciju rada i života.

Ovakva kretanja poželjno je planski poticati i usmjeravati, posebno iz razloga što je unutar ili u neposrednoj blizini gradskih središta još uvijek u praksi prisutna nekontrolirana, stihijska i bespravna izgradnja, što otežava njihov razvitak i kvari kvalitetu i standard života.

Osnovni ciljevi razvoja naselja

- Razvijati prostorni oblik urbanizacije primjeren društvenoj i gospodarskoj razvijenosti ovog područja.
- Razvijati sustav središnjih naselja te poticati razvoj većih naselja i lokalnih središta u širem gravitacijskom području kao žarišta i polova razvitka - radnih središta na načelima policentričnog i ravnomjernijeg uravnoteženog razvitka u prostoru.
- Stalno razvijati stambene, radne, uslužne i rekreacijske funkcije u naseljima, a posebno u glavnom gradskom radnom i uslužnom središtu, a njihovom opremljenošću prometnom i komunalnom infrastrukturom povoljno utjecati na daljnje pozitivne demografske prilike i tijekove i na cjelokupni razvitak ovog područja.
- Odabrano i postupno revitalizirati pojedina samostalna naselja ili dijelove naselja, u ovom gradskom, ali i u širem području kroz aktivnu politiku uređenja pojedinih naselja, podizanjem stambenog i komunalnog standarda, boljim prometnim povezivanjem sa središtima te omogućavanjem suvremenijeg razvitka agrarne i drugih djelatnosti. Unutar naselja i u njihovoj neposrednoj blizini važno je očuvati karakteristične prirodne vrijednosti i krajolike, strukturu građenja, tradicionalne građevne materijale i oblike.
- Korisno je obnavljati i zapuštena naselja, zaselke, stancije i domaćinstva i kad je to glede infrastrukture neracionalno, s ciljem zaštite prostora i krajolika te postizanja drugih probitaka u temeljnom usmjerenju prostornog uređenja i cjelokupnog razvitka ovog područja. Takva obnova treba obvezno uvažavati staru strukturu naselja i kućanstava, građevinske materijale i oblike, uz osiguranje prometne dostupnosti i telekomunikacijskih veza.
- Glede komunalne infrastrukture, svako naselje, zaselak, stancija i kućanstvo mora imati osiguranu pitku vodu, prikladan sustav odvodnje i odvoza otpadnih tvari, električnu struju, plin, mogućnost telefonske linije, osigurane televizijske i radio prijenose te priključak na lokalnu prometnu mrežu.

- Prostorni razvoj i uređenje ovog područja treba regulirati Prostornim planom uređenja Grada Rovinja, gradskog središta Rovinj Generalnim urbanističkim planom, a samostalnog prigradskog urbaniziranog naselja Rovinjsko Selo urbanističkim planom uređenja.

Razvoj društvene infrastrukture/ Razvoj središnjih funkcija

Razvoj društvene infrastrukture ili još bolje središnjih uslužnih funkcija, koje čine društvene i gospodarske uslužne djelatnosti, izuzetno je važan odsječak sadržaja društvenog života i u funkciji je općeg razvoja nekog prostora. One su u neposrednom međudjelovanju s ostalim oblicima života u nekom prostoru, pa ne može doći u pitanje potreba njihovog razvoja. Iskazano potvrđivanje značenja upravnih, vjerskih, obrazovnih i kulturnih institucija, zdravstva i socijalne skrbi, uslužnih gospodarskih djelatnosti, športske i tehničke kulture te još po neke središnje uslužne funkcije, potpomoći će opći smjer razvoja. Društvene i gospodarske uslužne djelatnosti imaju tržišnu važnost, ali kako je ipak ograničen njihov utjecaj, ne mogu se smatrati kao čista potrošnja i u tome je njihovo posebno značenje. Za neke središnje uslužne funkcije, osobito one nižeg reda i lokalnog značenja, djelomičnu brigu oko osnivanja i njihovog djelovanja snose organi lokalne samouprave i lokalno gospodarstvo.

Grad Rovinj ima takav sustav društvenih i gospodarskih uslužnih djelatnosti, koji svojim značenjem pokriva širi prostor ovog zapadnog dijela Istre te odgovara razmještanju i potrebama stanovništva u svakodnevnom životu u tom području, što je u funkciji njegovog općeg društvenog razvoja. Prostori za smještaj, izgradnju i razvitak društvene i gospodarske uslužne infrastrukture svode se na određena naseljena mjesta i zato ulaze u planski zasnovan sustav središnjih uslužnih funkcija i središnjih naselja, koji je generalno utvrđen Prostornim planom Istarske županije, detaljnije se razrađuje ovim prostornim planom, dok se lociranje pojedinih uslužnih funkcija određuje u Generalnom urbanističkom planu grada Rovinja, odnosno urbanističkim planom uređenja Rovinjskog sela.

Društvene i gospodarske uslužne djelatnosti, odnosno središnje uslužne funkcije, usmjerene su prema njezinim korisnicima, odnosno prema podizanju kvalitete života stanovnika i pojedinih samostalnih naselja u njihovom utjecajnom i gravitacijskom području. One su izraz upravno - političko - teritorijalnog i vjerskog ustrojstva i načina upravljanja na ovom području. Kvalitetom ovih funkcija podiže se obrazovna i kulturna razina, zdravstvena kultura i standard cjelokupnog stanovništva u gravitacijskom području ovih funkcija. One pridonose povećanju pružene socijalne skrbi stanovništvu radi otklanjanja postojećih socijalnih problema i razlika, osiguravaju nesmetano bavljenje športskim aktivnostima i tehničkom kulturom, ostvaruju mogućnost rekreacije i odmora stanovništva te osiguravaju ostvarenje drugih mnogobrojnih dugoročnih ciljeva u ovom prostoru. Razvitak ovih središnjih uslužnih funkcija mora također osigurati ugodan boravak i njegovih gostiju - turista.

Opći ciljevi i smjerovi u razvoju društvenih i gospodarskih uslužnih djelatnosti su:

- Jačati društveno integrativne funkcije naselja (uprava, odgoj i obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb, kultura, religija, šport i drugo) radi zadovoljavanja osnovnih potreba lokalnog stanovništva, ali i onog šireg gravitacijskog područja.
- Razvitak i razmještaj uslužnih funkcija državne uprave i samouprave (na pr. matični ured, neke županijske službe, porezna i carinska služba, policijska i lučka uprava i drugo) treba u budućnosti biti usklađen s potrebama Grada Rovinja i njegove okolice, odnosno s demografskim razvitkom ovog područja.
- Potrebno je omogućiti normalno djelovanje vjerskih zajednica u skladu s potrebama stanovništva i u tu svrhu osigurati prostore za izgradnju novih vjerskih objekata.
- U skladu s potrebama stanovništva treba osigurati prostor u pojedinim naseljima za djelovanje raznih udruga građana.
- Treba biti takvo funkcionalno ustrojstvo predškolskog odgoja i naobrazbe kao djelatnosti da potiče opće poboljšanje života (socijalizacija, proizvodnost rada, lakši nastavak školovanja i dr.) i da predvidi povećanje obuhvata djece u dječjim vrtićima u skladu s demografskim kretanjima u ovom području.
- Treba uspostaviti demografski i prostorno planerski utemeljenu moguću mrežu osnovnih i srednjih škola na ovom području na temeljima nove reforme osnovnog i srednjeg obrazovanja i zakonskih postavki.
- Brinuti se za zaštitu kulturne i prirodne baštine, okoliša i krajolika na cijelom području Grada Rovinja.
- Nastojati ravnomjerno razvijati kulturnu aktivnost i u doglednoj budućnosti upotpuniti potrebne kulturne institucije te čuvati i njegovati tradicijsku izvornu kulturu i među stanovništvom ove jedinice lokalne samouprave, koja odražava njezinu prepoznatljivost u okvirima hrvatskog i istarskog nacionalnog identiteta, ali osigurati uvjete zadovoljenja potreba talijanske nacionalne manjine u Rovinju.
- Razvoj djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi te njihov prostorni razmještaj mora biti u skladu s već postignutim dostignućima, s prihvaćenim standardima, ali i u skladu s potrebama ovog područja.

- Treba poticati razvitak financijskih institucija, malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, te omogućiti modernizaciju objekata za odvijanje trgovačke djelatnosti, kako bi se podigla razina trgovinske i druge ponude prema domicilnom stanovništvu.
- Prihvatiti socijalizirani i organizirani pristup problemu korištenja slobodnog vremena (baviti se nekim korisnim i zdravim aktivnostima u slobodnom vremenu), među ostalim i zbog borbe protiv raznih oblika ovisnosti i asocijalnog ponašanja (maloljetnička delikvencija, pušenje, alkoholizam, droga, kriminal).
- Poticati i ubrzati izgradnju potrebnih športskih i školskih igrališta, dvorana, bazena, hangara, bočališta, kuglana, biciklističkih staza i drugih športskih objekata i sadržaja s ciljem širenja športskih aktivnosti i rekreacije među svim stanovnicima i u svim dijelovima Grada Rovinja, ali i za potrebe stanovnika šire okolice i privremenih njegovih posjetitelja - turista.
- Omogućiti stanovništvu Grada Rovinja siguran i brži pristup korištenju središnjih uslužnih funkcija u drugim središtima, osobito onih srednjeg i višeg reda, ako se one ne nalaze i ne razvijaju na području ovog Grada.

Razvoj prometne i komunalne Infrastrukture

- Predložiti racionalnu, ekonomičnu i funkcionalnu **prometnu mrežu**, koja će biti u skladu s cjelokupnim prostornim i društveno-gospodarskim razvitkom Grada, a zadovoljit će funkcionalne potrebe u prostoru i osigurati dobre veze s drugim krajevima. Unapređivanje i proširivanje prometne infrastrukture odrazit će se na bolje korištenje prirodnih resursa, na gospodarski razvitak, rast i razvoj naselja i poboljšanje demografskih prilika.
- Prvu etapu razvoja cestovne mreže karakterizira poboljšanje postojeće mreže, osobito na kritičnim dionicama, rekonstrukcija i reorganizacija prometa prema sadašnjem rangu prometnica.
- Osigurati i omogućiti alternativno povezivanje naselja radi veće fleksibilnosti i sigurnosti funkcioniranja prometa.
- Unaprjeđenje stanja pomorskog prometa povećanjem prometne ponude uvođenjem trajektnih i duž obalnih linija te brzih putničkih brodova.
- Izvršiti prometno-tehnološko definiranje i prostornu sistematizaciju luke Rovinj (odvojiti funkciju ribarske od putničke/turističko/nautičke).
- Na otocima te unutar turističkih zona osposobiti i izgraditi adekvatna pristajališta.
- Program razvoja **telekomunikacijske mreže** temelji se na unaprjeđenju već postignutog, relativno visokog stupnja razvijenosti.
- Prioriteti su izgradnja mreže i priključenje još ne priključenih područja odnosno povećanje i modernizaciju postojećih kapaciteta.
- izgraditi preostalu mrežu odašiljača.
- kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati.
- Predložiti mrežu opskrbe **električnom i drugom energijom** (plin) koja će se uklopiti u cjeloviti energetski sustav šireg područja. U prvoj fazi treba iznaći optimalan način za povećanje proizvodnje kroz poboljšanje djelovanja postojećeg sustava. U tom cilju treba utvrditi mogućnosti korištenja najpovoljnijeg i dostupnog energenta s gospodarskog i ekološkog gledišta kao i pokrivanje potreba na kritičnim dijelovima sustava.
- Intervencije na postojećim energetskim prienosnim postrojenjima treba provoditi tako da se zadrže postojeće građevine i sustavi u već izgrađenim koridorima, a kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima (npr. zamjena vodiča boljih svojstava kako ne bi trebalo proširivati koridor i drugo).
- Opskrba **vodom** ima prioritetno značenje u planovima gospodarstvenih aktivnosti koje se koriste vodom.
- Opskrba vodom treba zadovoljiti planske potrebe svih korisnika (stanovnika, turista i drugih).
- Proučiti sve potrebne hidrotehničke zahvate koji mogu doprinijeti boljem korištenju poljodjelskog zemljišta.
- Kod rješavanja **odvodnje** treba voditi računa o zaštiti okoliša, posebno mora i voda. Potrebno je izraditi Studiju odvodnje grada Rovinja koja će dugoročno odrediti optimalni sustav odvodnje sukladan planiranim kapacitetima te zahtijevanim količinama zbrinjavanja otpadnih voda te željenom kvalitetom obalnog mora koje je prirodni recipijent svih sustava odvodnje.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno - povijesnih cjelina

- Cilj zaštite prirodne baštine je uspostaviti cjelovitu zaštitu prirodnih vrijednosti kroz istraživanje i sustavno vrednovanje. Dosljedno provoditi mjere na zaštiti već evidentiranih objekata prirode, izvršiti korekciju granica i kategorija gdje je to potrebno, te provesti proceduru zaštite planiranih objekata prirode.
- Očuvati dobra graditeljske baštine u neokrnjenom i izvornom stanju (sanirati neprimjerenu izgradnju u zaštićenim povijesnim jezgrama, definirati kontaktna područja dobara graditeljske baštine i odrediti smjernice za daljnju izgradnju).
- Utvrditi zone sanitarne zaštite za izvorišta voda.
- Izgraditi odgovarajuće uređaje za pročišćavanje otpadnih voda (sustavi za sakupljanje, pročišćavanje, odgovarajuća dispozicija u recipijent).
- Sanirati septičke (crne) jame, obavezati pred tretman industrijskih i otpadnih voda turističkih zona.
- Izgraditi kanalizacijski sustav i uređaje za pročišćavanje otpadnih voda za grad Rovinj i pojedinačne uređaje za dislocirane turističke zone te Rovinjsko Selo.
- Utvrditi poljoprivredne površine kao prostorne potencijale i poljoprivrednu namjenu bez mogućnosti prenamjene.
- Trase infrastrukturnih objekata usmjeriti i voditi tako da se koriste zajednički koridori, te da se maksimalno isključe iz zona koje su pod posebnim režimom zaštite prirode.
- Zadržati postojeću visoku kakvoću zraka.
- Proširiti organizirano sakupljanje i deponiranje otpada, uz prethodnu primarnu reciklažu,
- Zbrinjavanje neopasnog tehnološkog otpada obavljati na deponiji komunalnog otpada ako je otpad sličan komunalnom, a iskoristivi otpad na izvoru reciklirati.
- Provoditi mjere zaštite od buke (izraditi karte buke za utvrđivanje i praćenje razina buke)

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Grada

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

- Racionalnim korištenjem prostora postići učinkovitiju funkcionalnu organizaciju i štednju resursa. To se prioritetno odnosi na zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja, turističkih kapaciteta (formiranje građevinskih područja), te za gradnju, obnovu, rekonstrukciju i modernizaciju infrastrukturnih mreža.
- Prostore za izgradnju određivati na način da se ne smanjuju šumske i kvalitetne poljoprivredne površine, da se omogući uređenje, korištenje i zaštita mora i voda (podzemnih i nadzemnih) te da se tako poveća zaštita osobitih vrijednosti prostora i gospodarenje resursima na održiv-štedljiv način.
- Ograničiti, izgradnju na poljodjelskim površinama visoke kvalitete tla, područjima uz obalu mora i voda, otoke, povijesne cjeline i cjeline zaštite prirodne baštine te prostor osjetljive geološke, hidrološke, geomorfološke i biološke strukture.
- Isključiti izgradnju osobito u zaštićenim dijelovima prirode, na dijelovima prirodne obale, na kvalitetnom poljoprivrednom zemljištu, u vodozaštitnim zonama, u koridorima prometnica i infrastrukture.
- Gospodarske djelatnosti prioritetno treba locirati u već formiranim ili planiranim zonama za razvoj tih djelatnosti (po potrebi s proširenjem) i tamo gdje to infrastruktura omogućava, bez zauzimanja novih površina.
- Odrediti zaštićeno obalno područje kao vrijedno područje na kojem je isključena prenamjena prostora, odnosno područje bez nove izgradnje osim pomoćnih građevina za rekreacijsko područje - definirati granicu.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja

- Određivanje građevinskih područja treba temeljiti na stručnim argumentima i iskazu površine izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja, uvažavajući slijedeće smjernice:
  - ispitati mogućnost gradnje (prostorne rezerve) unutar postojećeg građevinskog područja u odnosu na nedovršene dijelove i kapacitet postojeće infrastrukture,
  - prilagoditi gustoću stanovanja i gustoću stanovništva prema tipu naselja,
  - oblikovati građevinska područja primjereno geomorfološkim značajkama kao naseljsku cjelinu, odvojeno od druge takve cjeline
  - odrediti građevinska područja izvan koridora državne i županijske infrastrukture, poljoprivrednih zemljišta I bonitetne klase, zaštitnih i sigurnosnih zona voda i mora.
  - težiti optimalnim gustoćama stanovanja.

- Proširivanje građevinskih područja treba planirati samo ako su iscrpljene mogućnosti izgradnje u važećim granicama tih područja i na temelju argumentirane razvojne potrebe (porast broja stanovnika, razvoj gospodarstva), a koju trebaju pratiti i programi izgradnje i uređenja zemljišta.
- Ograničiti svako širenje građevinskih područja na obalnoj crti, a povećanje građevinskih područja smještenih u obalnom području, uz morsku obalu ili obalu osobito vrijednih voda treba planirati u pravilu na prostorima udaljenijim od obala, a samo u opravdanim slučajevima i uz obalu.
- Spriječiti linearni rast naselja, naročito duž državnih i županijskih cesta,
- Unutar građevinskih područja naselja osigurati dovoljne površine za raznovrsne poslovne i radne sadržaje.

2.3.3. Unaprjeđenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

- Uređenje prostora naselja treba planirati i provoditi na temelju utvrđenih prostornih mogućnosti i optimalnog iskorištenja prostora uz osiguranje prostora javnog interesa i opremanja infrastrukturom (javne površine i komunikacije, javne funkcije, prometna i komunalna infrastruktura).
- Kontinuirano pripremati i uređivati zemljište za izgradnju, a izgradnju treba usmjeravati u programom predviđena područja, te u tome smislu pripremiti i na vrijeme rješavati vlasničko-pravne odnose.
- Opremiti naselja potrebnom kvalitetnom infrastrukturom (elektroopskrba, vodoopskrba, telekomunikacije, odvodnja).
- Posebnu pažnju treba posvetiti uređenju zelenih i rekreacijskih površina naselja, uređenju državnih i županijskih cesta u naseljima kroz koja prolaze te prometnice.
- U obalnim naseljima potrebno je uz obalu osigurati prostor za komunikacije, privezišta i pristaništa te utvrditi načine za njihovo uređenje.

Slika: ORTO FOTO U BOJI – ROVINJ

